

El Congost

Redacció i Administració
Passeig Oliveres, núm. 2

PUBLICACIÓ BI-MENSUAL
ANY 3 — La Garriga, 10 novembre 1935 — Núm. 66

Subscripció: Un any, 6 ptes.
Número solt, 20 CENTIMS

Comentaris a unes manifestacions artístiques

Arran de les exposicions que es celebraren simultàniament, a la sala de sessions de l'Ajuntament i a la Biblioteca Parroquial, vaig publicar unes lleugeres impressions sobre les obres exposades.

Aquestes acusaven a primer cop d'ull dos sectors ben definits. Un que degut a la seva preparació palesava una maduresa artística, distingint-se els que l'integraven per les seves aptituds i matissos especialíssims. L'altre sector estava compost de persones que a causa de llur treball o joventut, poc temps havien pogut dedicar a l'entrenament artístic. No cal dir que en aquest hom hi observava una falla inicial provinent, en primer lloc, del dibuix. De la mateixa manera que en llençar en un vas d'aigua un pols de bicarbonat i uns graus d'àcid cítric, es produeix una immediata efervescència, en obrir-se les portes de l'Exposició fejecista, s'escampà per l'ambient la necessitat de crear una escola modesta de belles arts.

Com que no ignoro les dificultats amb les quals tindran de lluitar els que s'ho proposin, jo em permetria aconsellar durant el període que es portin a terme els treballs preliminars que els aficionats garriguencs no continuïn amb l'isolament amb què han actuat fins ara. Les vetlles a l'hivern són molt llargues i la sala interior de la Biblioteca Parroquial ofereix un bell recés, on es podria muntar una acadèmia provisional. No ens ha d'espantar la manca de mestre o director. Algunes de París, els deixebles sols van a ensinistrar-se, a copiar del natural, seguint el criteri que els hi dicta la seva intel·ligència. No és que jo defensi l'auto-didactisme, però, a manca d'altra cosa, de l'acoblament d'uns quants aficionats que executen el mateix dibuix, la comparació bé pot substituir al mestre, si és que de primer moment les possibilitats per mi imponderables no permeten altra cosa.

Ara el que jo aconsellaria fóra adquirir uns

Els «falcons» de la F. J. C. de C. actuant en l'Aplec de la Verge del Camí, celebrat el passat setembre al bosc de càn Tarrés.

quants models de guix o potser fóra millor adquirir-ne tant sols un de bell antuvi, fins que esgossin esgotades totes les seves facetes. Cal defugir les mescles detonants i els barroquismes confusióistes.

Després, al bell mig d'aquella sala espaiosa, composaria una natura morta. Un pot d'apotecari d'aquells tan típics, un parell de taronges i potser un vas d'aigua. Res de composicions complicades; quant més senzilles millor, per no acovardir-se davant de les dificultats que a primera vista semblen insuperables.

Fugiria de les flors.

També fugiria de les teles de grans dimensions. Tot el que passés d'una ària de 30 x 40 centímetres ho considero perillós. Jo no faria quadres. Primer dibuixaria croquis; després em limitaria a fer estudis i quan vindria el bon temps treballaria pels voltants de La Garriga i àdhuc en el mateix poble, puix que hi han milers de temes fàcils i bonics.

Refusaria les còpies; aquestes esclavitzen

els temperaments i sempre hom troba a mancar-hi aquella vibració que tenen les teles originals.

Jo imagino l'exposició de l'any vinent. Si la d'enguany ha estat una cosa anacrònica i improvitada on s'hi barrejaven tota mena d'assumptes, figureu-vos l'emoció que produiria contemplar com la major part d'obres que, ultra el seu valor artístic, constituïssin un fervent homenatge a les bellors d'aquesta meravellosa contrada.

Fins i tot hom podria establir un premi anyal que compensaria en certa manera les despeses dels que la seva afició a l'art els obliga a un penós sacrifici pecuniari.

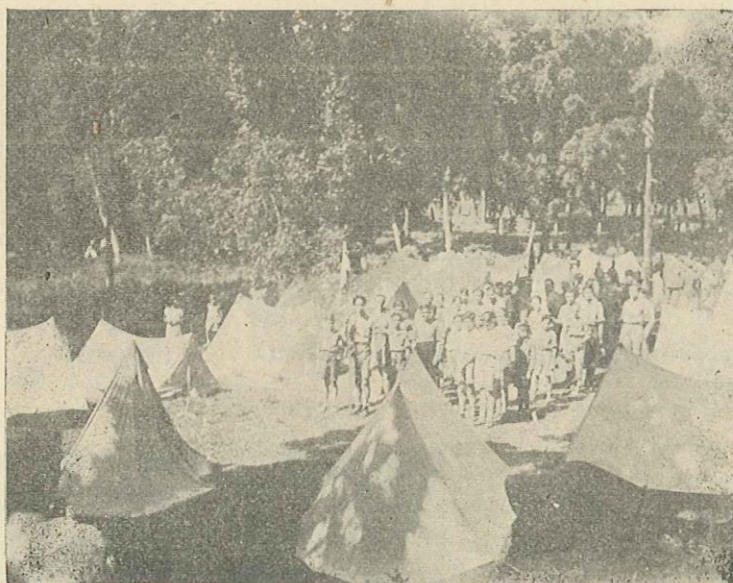
Aquestes són les idees que se m'han acudit després de les dues exposicions celebrades aquest estiu.

Potser el lector no les cregui viables; jo des del meu pla humil he cregut quant menys el exposar-les, pertinent.

V. COMA I SOLEI

Un aspecte del campament muntat per l'Agrupació Excursionista de la F. J. C. de C. en l'«Aplec» del bosc de can Tarrés.

FÀBRICA DE GASOSES I SIFONS

EDUARD PUJOL

LA GARRIGA

FARMACIA
PERFUMERIA

● **TORRENT**

CALABRIA, 4 — Telèfon, 88

Carniceria de Juli Planas

Qualitat superior en xai i vedella

Canari de La Garriga

Llúria, 23 — BARCELONA — Tel. 20905

FETS i COMENTARIS

La de festa Tots Sants — Fou celebrada per tothom aquesta festa tan tradicional, que porta pau als esperits i regust d'un més enllà, que convé meditar-lo. Les funcions religioses foren molt concorregudes.

El dia de difunts — El nostre cementiri es veié aquest dia, molt visitat, i la majoria de les tombes eren adornades amb flors, prova palesa encara que ínfima en què els gerriguencs tenen els seus difunts.

Proveu l'exquisit i deliciós FLAM CALLIS

A Mataró — El Director del Col·legi Mútua Martí l'Humà, Sr. Pius Sebastià, ha estat traslladat a Mataró. Ocuparà aquest càrrec, el Sr. Marcellí Pedra, al que desitgem un bon sojorn entre nosaltres.

Els excursionistes — Són molts els forasters que els diumenges vénen pels environs del nostre poble a gaudir del paisatge i dels aires sanitosos que s'hi disfruten.

Ara, amb l'extraordinària collita de bolets que aquest any apareix pels nostres boscos, s'ha incrementat aquest èxode ciutadà envers la muntanya i són una veritable legió els que han pres i prenen encara com a centre de les seves excursions la nostra vila.

A Montserrat — Diumenge passat foren forces els garriguencs que assistiren a l'Aplec Tradicionalista celebrat a Montserrat.

Proveu l'exquisit i deliciós FLAM CALLIS

Obituari — La llar del nostre bon amic Joan Reig s'ha vist endolada per la mort d'una xamona nena, quan feia tot just dos dies que havia nascut.

Rebin el nostre amic, la seva esposa i família tota, el nostre més sincer condol.

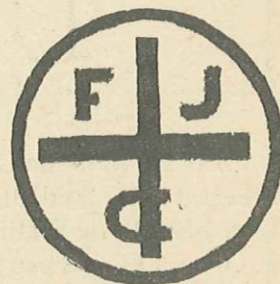
També morí, dimarts passat, Rosa Travé Berengué (a. C. s.).

Matrimoni — Dilluns passat contragueren matrimonial enllaç el jove fejecista Francesc Serra amb la senyoreta Maria Oliveres. A ells vagi la nostra coral felicitació.

Proveu l'exquisit i deliciós FLAM CALLIS

Proveu l'exquisit i deliciós FLAM CALLIS

ACTIVITATS
DE LA F. J. C.

Flama — Cada dia és més interessant aquesta publicació fejecista. En el número passat, entre altres coses, dedicava un record i portava la fotografia del nostre malaguanyat fejecista Joan Santacreu.

Ping-pong — Tal com anunciàrem, ja s'ha començat el campionat de ping-pong, per punts.

Seccions — Diumenge, a. D., actuarà la secció de basquetbol, a Granollers.

Avui, la de fútbol actuarà, en partit amistós, contra els fejecistes de Granollers.

El traspàs d'Avantguardistes a la F. J. C. — En la data anunciada, i en el local de la Biblioteca Parroquial, s'efectuà el traspàs d'Avantguardistes que, per tenir ja l'edat reglamentària, entren com a fejecistes en el Grup local.

En aquest acte, que tingué un caràcter íntim i netament fejecista, parlaren el Rnd. Mn. Josep Turc, director dels Avantguardists, el president del Grup fejecista, i el Rnd. Sr. Regent de la parròquia clogué l'acte. Els que passaren són: Miquel Martí, Rafel Terrades, Bartomeu Mas, Josep Planas, Antoni Anglada, Miquel Ausió, Joan Fortuny i Francesc Sitges.

Cercles d'Estudi — Es veuen força concorreguts els cercles d'estudi que setmanalment celebra el Grup. En l'actualitat s'estan estudiant les ponències de la II Setmana General d'Estudis i els mitjans de portar a la pràctica les conclusions de les dites ponències.

Reunió mensual — Diumenge vinent, a. D., tindrà lloc la reunió mensual obligatòria de tots els socis del Grup.

Proveu l'exquisit i deliciós FLAM CALLIS

LA NOSTRA

ALS INFANTS

PAGINES D'HISTORIA

L'alliberació de Sicília

Els catalans han estat sempre amics de la llibertat: de la d'ells i de la dels altres pobles. L'alliberació de Sicília pels soldats del rei Pere el Gran n'és una prova.

Els sicilians patien sota la tirania de Carles d'Anjou, príncep francès. Els oficials reials i els soldats de l'exèrcit d'ocupació cometien tota llei d'excessos.

Però arriba una hora en què els pobles, fins i tot els més pacients, dayant de certs ultratges, es redrecen contra els tirans, desesperadament. I aquella hora va arribar també per a Sicília. — «Morin els francesos!» — van cridar uns minyons injuriats en l'aplec del Sant Esperit, prop de Palerm. I el crit es propagà per tota l'illa. I tots els francesos foren morts. Es la revolta coneguda amb el nom de *Vespres Sicilianes*.

Però Carles d'Anjou era molt poderós. Amb un estol que tenia aparellat per a una gran expedició a l'Imperi grec, va adreçar-se a Sicília i va posar setge a Messina. Els sicilians, si bé disposats a resistir, es van veure perduts. En llur desesperació, sols una esperança entreveien: el rei Pere, els catalans.

El rei Pere, conegut amb el sobrenom de el Gran, era fill de Jaume I el Conqueridor, tan valent i tan fort com el seu pare. S'havia casat amb Constança de Sicília, filla del rei Manfred,

hereva d'aquell reialme. Per això els sicilians van pensar-hi en aquella hora angoixosa: ell seria llur senyor i ell els salvaria de la venjança de Carles d'Anjou.

Sicília envià ambaixadors davant del sobirà de Catalunya. Compareguren endolats, i endolades eren també les galeres que els duïen: en lloc de les veles i dels draps acolorits i resplendents que ostentaven les embarcacions d'aleshores, veles i draps negres entristien l'aspecte d'aquelles naus de dolor.

Els ambaixadors sicilians, llençant-se als peus del rei Pere, li demanaren d'apiadar-se de llur poble, li explicaren totes les tiranies de què havien estat víctimes i li pregaren de no deixarlos a la venjança de Carles d'Anjou.

Tots els circumstants escoltaren commoguts el clam dels ambaixadors sicilians. N'hi havia, fins i tot, que ploraven. I en finir aquells llur parlament, un crit s'elevà de pertot: — «Anem, senyor, anem a lliberar Sicília! No permeteu que aquest poble sucumbeixi!»

Al cap de pocs dies l'estol català es feia a la vela, i arribava a Sicília. El rei Carles en saber-ho, espantat, abandonava el setge de Messina, i fugia a l'altra banda de l'estret. Sicília restava alliberada.

● **Narcís Dalmau**

Transports amb automòbil

Farmàcia i Perfumeria - Productes Fotogràfics - Laboratori d'anàlisi

R. Ferrandis

Telèfon, 83

LA GARRIGA

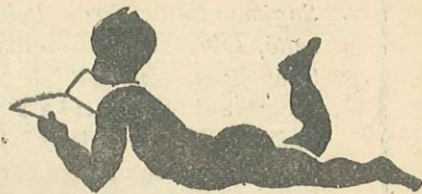
YOGHOURT de qualitat superior

BORRELL

Anselm Clavé, 32 — Telèfon 72 — LA GARRIGA

Calçats J. Guardis

LA GARRIGA

Vida parroquial durant l'any 1699

CONSUETA (1)

Dels oficis y cantars (2) se celebran y de totes les funcions se fan y acostumen fer en la Iglesia Parroquial de Sanct Esteve (3) de La Garriga (4), Bisbat de Barcelona.

DISPOSADA

Per Emanuel Tarres y de Oriola de Vila (5) prevere, en Philosophia y en drets doctor, Rector y Domer (6) major de dita Iglesia parrochial.

Comensada divendras a 18 del mes de Setembre any de la Nativitat del Señor de 1699.

(1) Es un llibre que assenyala en forma de calendari les consueuts i pràctiques usuals d'una corporació.

(2) El redactor d'aquesta Consueta descuida aquí i sempre que es troba en casos semblants, de posar-hi el pronom «que». Valgui aquesta advertència per sempre que ens trobi aquesta omisió.

(3) Es cosa essencial tenir present que aquesta Consueta es refereix a l'església de La Doma, car l'actual església parroquial totjust aleshores s'estava construint. Des d'aquell temps fins avui l'església de La Doma ha sofert molt poques modificacions, de manera que els lectors podran anar localitzant en el mateix lloc i ambient en què es feien, quasi totes les funcions que es descriuran.

L'església de La Doma ha sofert varies transformacions a través dels segles. La part més antiga és mil·lenària. De l'any 1139 sabem que fou donada (junt amb les seves sufragànies de Montmany, Vallcarcara, i Sant Cristòfor) a l'Abat i convent de Santa Maria de l'Estany, pel

Bisbe Arnau i els seus canonges de la Seu de Barcelona.

Primitivament constaria de la nau central, de volta de canó, amb un senzill campanar d'espadanya, i coronada per marlets, amb la teulada damunt la volta. Podria servir de defensa en cas de guerra.

Posteriorment se li afegiren construccions a ambdós costats. A la banda de l'Epístola, l'edificació pren la forma de nau lateral, comunicant amb la principal per tres grans arcades, apuntades, sostingudes per dos pilastres de pedra picada amb relleus, representant testes de persones i animals en el lloc dels capitells. A les voltes hi ha tres claus també de pedra picada, com les arestes, reproduint successivament Sant Antoni Abad, i una Santa verge (probablement Santa Catarina) i l'escut de Catalunya. Per aquest costat, hi ha, també, la porta principal d'ingrés a l'església: és de factura gòtica, amb una estàtua de Sant Esteve, agenollat, de pedra picada. En construir-se aquesta nau, s'alçà també la teulada de la central, quedant així unes gorfes ben espaioses, segurament aprofitades per amagatall en temps de guerra. Hi ha senyals d'haver-hi hagut una llar de foc, i possiblement un forn. També aleshores degué construir-se l'actual cloquer (acabat amb teulada apuntada) aprofitant l'anterior. Actualment hi ha una sola campana; però hi ha senyals palesos d'haver-n'hi hagut d'altres.

A la part de llevant, la nau central té adossada una petita estança; possiblement la primitiva sagristia. A la part de ponent hi ha el cor, amb senyals evidents d'haver sofert transformacions.

Al costat de l'Evangeli, la nau central comunica amb la sagristia, d'estil gòtic, per una porta, damunt la qual hi ha un escut sostingut per dos lleons; porta la següent inscripció: Any 1560 —

Sagimon Blancafort — Pere Pellicer — Toni Rosselló, Obrers». A continuació ve la capella del Sant Crist, amb volta de pedra picada; clau representant Sant Roc; i als quatre angles, relleus, figurant els evangelistes, dos d'ells en bon estat i altres dos completament destroçats. Aquesta capella és, en el conjunt, relativament moderna.

Ultra el retaule de l'altar major (del qual parlarem més endavant) són dignes d'esment: la pica baptismal, de pedra, toscament treballada, amb relleus de la Verge, Sant Esteve i Sant Roc; i la pica de l'aigua beneïta, de marbre blanc, amb un relleu molt desgastat.

(4) La Garriga, en l'esmentat segle XVII, devia ésser un poble relativament important. El nombre dels seus habitants devia vorejar la xifra de 500. I les cases obertes devien ésser 60 o 70. Aquesta mateixa Consueta diu, en altre lloc, que hi havia un carrer, que segurament estaria al costat del camí reial, que de Barcelona duia fins a Vic, i que passava aproximadament pel que avui en diem el carrer gran. L'aspecte del carrer deuria ésser semblant al que avui presenten els barris de Queralt i Gallicant. Les altres cases, moltes de les quals han perdurat fins avui, més o menys modificades, eren cases de pagès. El cens que coneixem més apropat a la data de la Consueta està a l'«Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona», en el llibre «Estadística de los fuegos o familias del principado de Cataluña y repartimiento de Contribuciones» foli 92 vol. Porta la data de l'any 1516, i diu així:

LO TERME DE LA GARRIGA

Dissapte II de Agost any sus dit, constituïts en la present ciutat de Barcelona an Barthomeu Bresso, Miquel Soler e Raphel Garriga jurats de la vila de La Garriga denunciaren los focs de la dita parrochia següents

mossen Valentí Tripones vicari
mossen domer frances

Steve Palau

Steve Ledo

Segimon Blancafort

lo mas Riera

En Petre Treve sta en dit mas ab son gendre

lo mas Olivero

lo mas Torra

lo mas Noguera

lo mas Marter

lo mas Rossello de munt

lo mas Vilanova

lo mas Pasqual

lo mas Poy

lo mas Parera

lo mas Corro (?)

lo mas Romaní

lo mas Camps

lo mas Pellicer

lo mas Mayol

lo mas Caselles

lo mas Farran

Joan Urpua (?)

Joan Pau (?)

Frances Pau Saucé (?)

Jaume Roig Olmeres

Bernardí Curull

lo mas Carreras

Joan Casandells (?)

An Camprodonastre

Joan Cucurella

lo mas Vinyal

lo mas Tasau

lo mas de les comes Stan Miquel Olmeres

lo mas Rosello de vall

lo mas Nualart

lo mas Ivern

lo mas Tarres

lo mas Pla

Senyora Eleanor Rosanes

Sagimon Martí sta al molí de Rosanes

lo mas Garriga

lo mas Bresso

lo mas Teixidor

lo mas Garrofa

lo mas Planell

lo mas Ylla

Benet Viusa

Jaume Viusa

Joan Mal Ivern

(5) El Doctor Manuel Tarres i de Oriola, fou rector de La Garriga d'ençà del febrer de 1693. Els títols de doctor en Filosofia i Drets, indica ja que era un home de gran cultura. En la vida parroquial fou successor d'un altre gran rector, mossèn Pere Boix.

De la seva estada al nostre poble, el Dr. Manuel Tarres ha deixat una fonda marca en l'Arxiu Parroquial. A l'acabar el primer any del segle XVIII, comença nous llibres parroquials. Reorganitzà les Confraries i Administracions; féu compondre la Consueta que ens serveix de base en aquest treball; etc. Durant el seu temps continuaren les obres de l'església nova, que havia començat el seu antecessor. Al cap de 15 anys d'ésser rector de La Garriga, el va substituir en el càrrec Mn. Francesc Pau, pel gener del 1708.

(6) Des de molt antic (primers del segle XIV) el capellà que dirigia la parròquia de La Garriga, es titulava Rector; no obstant, segurament en recordança d'antigues institucions, afegia al seu títol, el de Domer major, mentre era reservat a altre sacerdot el títol de Domer menor. En eregir-se en parroquial l'actual església gran, el Rector deixà el títol de Domer, que conservà el capellà que continuà vivint a La Doma.

Decoració sobre cristall / Gravats-rètol
Vidrieres artístiques / Cristalls i vidres

Dachs germans i Bonavia

OFICINES I TALLERS:
Mata, 10 / Telèfon, 23.858
BARCELONA

Xampany Castellblanch

Diploma d'honor en l'Exposició
Internacional de Barcelona 1929

CAVES A SANT SADURNÍ D'ANOIA

REPRESENTANT
Frederic Callís

Agent de Comerç col·legiat

C. Girona, 26 - 1.er 1.ª — — Barcelona

LA CATALANA

Assegurances contra incendis i explosions de totes menes

Contra la pèrdua de Lloguers, Riscs Locatiu, de Recursos i de Paralització de treball a causa d'incendi

Fundada l'any 1865

Inscrita en el Ministeri de Treball i Previsió

Domiciliada a BARCELONA: Passeig de Gràcia, 2

Capital suscrit: Ptes. 5.000.000 — Capital desemborsat: Ptes. 2.000.000

Reserva Estatutària: Ptes. 1.000.000

LA PREVISION NACIONAL

Assegurances contra el Robatori, Atracament, Infidelitat
de Dependents, Vidres i Cristalls

Representant a La Garriga: JOSEP CORRONS DALMAU - Calabria, 15

Francesc Siper

DENTISTA

LA GARRIGA

Torre Galvey - Telèfon, 101

VISITA:

dimarts i divendres, de 4 a 7

BARCELONA

Fontanella, 6, 1.º - Tel. 21740

VISITA:

dilluns, dimecres, dijous i dissabtes

sabons
Barange

